

Inhoud

	Inleiding	3
Hoofdstuk	1 Wachtwoord	4
Hoofdstuk	2 Cybercrime	6
Hoofdstuk	3 Oplichting	8
Hoofdstuk	4 Verbinding	10
Hoofdstuk	5 Webwinkels	12
Hoofdstuk	6 Sociale media	14
Hoofdstuk	7 Privéberichten	16
Hoofdstuk	8 Privacy	18
Hoofdstuk	9 Problemen	20
Hoofdstuk	10 Hulp	22
Hoofdstuk	11 Google	24
Hoofdstuk	12 Geld	26
Hoofdstuk	13 Tijd	28
Hoofdstuk	14 Contact	30

'Hoi, ik ben Ray. Ik wil veiliger internetten.'

Inleiding

Op internet staat veel informatie; foto's, filmpjes en allerlei teksten. Er staat ook informatie van en over jou op internet.

In dit boekje lees je hoe je veilig kunt internetten. Zodat alleen jouw vrienden jouw vakantiefoto's kunnen zien, en niet de rest van de wereld. En zodat niemand je wachtwoord kan stelen. In dit boek lees je ook over problemen met internet. Zoals een hoge rekening voor internetten in het buitenland. Of iemand die een privéfilmpje van jou online zet. Je leert hoe je kunt zien dat jouw internetverbinding veilig is. En hoe je controleert of een webwinkel echt bestaat.

Na het lezen van dit boekje weet je wat de risico's van internet zijn. En hoe je met simpele trucjes veilig kunt internetten. Gaat er online toch iets mis? Dan staat in dit boek hoe je met die problemen omgaat.

Veel internetplezier!

**ER STAAT OOK INFORMATIE
OVER JOU OP HET INTERNET.**

Wachtwoord

Het eerste wat je moet doen als je gaat internetten, is je gegevens beschermen. Bijvoorbeeld je accounts, je computer en je telefoon. Hoe je dat doet? Met een veilig wachtwoord.

Je hebt een e-mailadres. Je zit op Facebook. En je koopt af en toe iets bij een webwinkel. Voor al die dingen heb je een account. Je accounts bescherm je met een wachtwoord. Met dat wachtwoord kun je inloggen. Vertel je wachtwoord dus nooit aan iemand anders!

Computer

Ook je computer zelf kun je met een wachtwoord beveiligen.

Op je computer staan vaak gegevens die privé zijn. Vakantiefoto's bijvoorbeeld. Wil je voorkomen dat andere mensen op jouw computer kunnen? Dan beveilig je je computer met een wachtwoord.

Telefoon

Als je een mobiele telefoon hebt, kun je die ook beschermen. Anders kan iemand anders met jouw telefoon bellen of internetten. Of jouw foto's bekijken, doorsturen of online zetten. Bij de meeste telefoons moet je inloggen met een cijfercode. Bij sommige

TIP

IN JE HOOFD

Het is best lastig om al die verschillende wachtwoorden te onthouden. Maar probeer het toch! Je hoofd is de veiligste plek om wachtwoorden te bewaren. Schrijf je wachtwoorden nooit op!

VERTEL JE WACHTWOORD

telefoons met een figuurtje dat je moet tekenen. De nieuwste telefoons herkennen jouw vingerafdruk. Dan weet je helemaal zeker dat alleen jij kunt inloggen op jouw telefoon.

Onveilig

Wachtwoorden beschermen jouw gegevens. Maar dan moet het wel een goed wachtwoord zijn. Weet je welke wachtwoorden veel mensen kiezen? 'Wachtwoord', 'abc123' en '123456'. Dat is niet verstandig. Want zo'n onveilig wachtwoord kunnen andere mensen makkelijk raden. Zorg voor een wachtwoord dat andere mensen niet makkelijk raden. Kies dus niet je achternaam of je geboortedatum. Of de naam van je hond.

Nieuw

Een goed wachtwoord is langer dan acht tekens. Er zitten hoofdletters in. En ook cijfers. Je wachtwoord mag niet in het woordenboek staan. En belangrijk: een wachtwoord is nooit de pincode van je pinpas. Gebruik voor elk account een ander wachtwoord. Het is ook slim om elk jaar een nieuw wachtwoord te kiezen. En de allerbelangrijkste regel om je wachtwoord veilig te houden: vertel je wachtwoord nooit aan iemand anders. En schrijf je wachtwoorden ook nooit op.

TIP

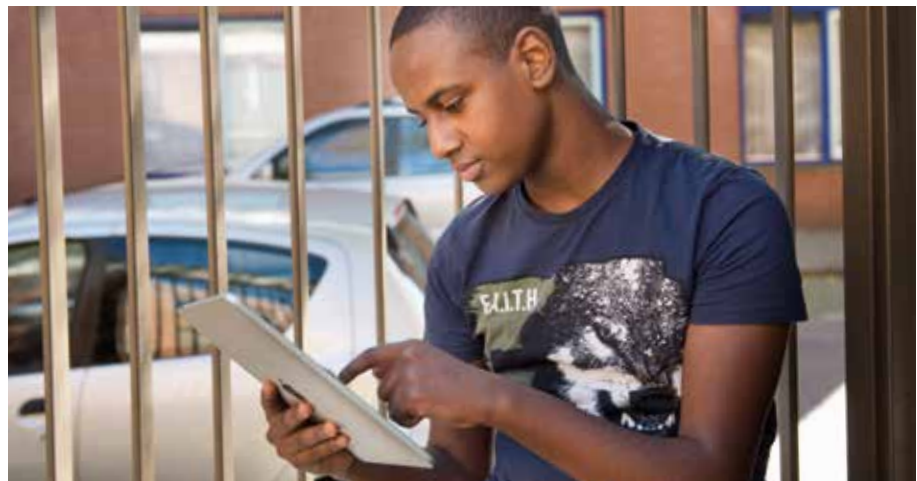
VERGETEN?

Ben je een wachtwoord vergeten? Geen probleem. Bij de meeste accounts kun je klikken op 'Wachtwoord vergeten'. Je krijgt dan via e-mail een nieuw, tijdelijk wachtwoord. Zo kun je weer inloggen. Vergeet niet om het tijdelijke wachtwoord meteen te veranderen!

NOOIT AAN IEMAND ANDERS.

Cybercrime

Internetten is handig en leuk. Maar pas wel op. Want criminelen proberen via internet wachtwoorden, geld of informatie te stelen. Dat noem je cybercrime. Hoe bescherm je je tegen cybercrime?

Criminelen willen graag je wachtwoord weten. Want dan kunnen ze inloggen op jouw account. Weet een crimineel het

wachtwoord dat je gebruikt voor internetbankieren? Dan kan hij of zij geld van jouw rekening halen. De makkelijkste manier om

TIP

VIRUSSCANNER

Voor computers kun je een virusscanner kopen. Die waarschuwt als je een bericht of bestand met een virus opent. Zo'n virusscanner bestaat ook voor je smartphone.

een wachtwoord te weten te komen, is af te kijken. Dus vul jij je wachtwoord ergens in? Zorg dan dat niemand meekijkt.

Gedeelde computer

Internet jij via een computer die andere mensen ook gebruiken? Zorg dan dat je altijd uitlogt. Dus ben je klaar met je e-mail of sociale media? Druk dan op 'uitloggen'. Zorg ook dat je altijd moet inloggen. Vaak kun je kiezen voor 'ingelogd blijven', maar dat is niet slim op een gedeelde computer. Want dan kan iemand anders jouw berichten bekijken.

Hacking

Er zijn criminelen die proberen om in te loggen in de accounts van andere mensen. Deze mensen noem je hackers. Deze mensen kennen trucjes om in te breken

in je account. Zo komen hackers aan je privégegevens. Het is moeilijk om je tegen hackers te beschermen. Het helpt om een goed wachtwoord te kiezen.

Virus

Een virus is een ongewenst computerprogramma op jouw computer of smartphone. Vaak krijg je een virus binnen via e-mail van iemand die het virus heeft. Zodra je op een link in de e-mail klikt, heb jij het virus ook. Sommige virussen zijn schadelijk. Het programma stuurt dan bijvoorbeeld jouw persoonlijke naar de maker van het virus. Dat kan een crimineel zijn. Open nooit e-mailberichten van mensen die je niet kent. Ook niet als er staat 'Gefeliciteerd, u heeft 10.000 euro gewonnen'.

TIP

VIRUS?

Heeft jouw computer, smartphone of profiel een virus? Dan stuurt jouw computer soms vreemde berichten naar de mensen in jouw adresboek. Hoor jij van vrienden dat je gekke berichten verstuurt? Verander dan je wachtwoord. Dat lost soms het probleem op.